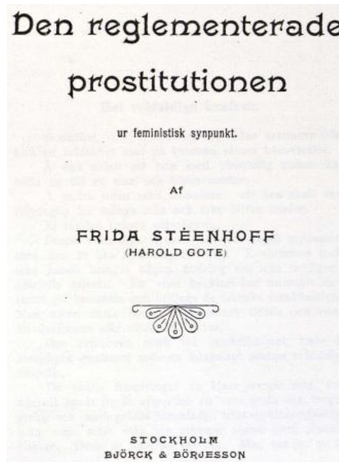

Den reglementerade prostitutionen

ur feministisk synpunkt.

Af

FRIDA STÉENHOFF
(HAROLD GOTE)

STOCKHOLM
BJÖRCK & BÖRJESSON

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk av **Frida Stéenhoff** (1865-1945) alias **Harold Gote** har digitaliserats 2015 av Kungliga Biblioteket i Stockholm och anpassats för Projekt Runeberg i januari 2016 av Ralph E.

I.

Det tvåfaldiga krafvet.

Samhället, d. v. s. männen, ha sedan urminnes tider haft ett tvåfaldigt kraf på kvinnan såsom könsvarelse.

Å ena sidan att hon med obrottslig trohet skall hålla sig till en man och blifva moder.

A andra sidan raka motsatsen: att hon skall vara tillgänglig för många män och icke blifva moder.

Ej samma kvinna naturligtvis.

Denna tvåfaldiga fordran är som sagdt urgammal, men den är lika lifskraftig än idag. Evolutionen tycks icke häruti bringat någon ändring om icke möjligen i officiella talesätt. Ett visst hyckleri har insmugit sig i sättet att bemantla och beklaga de faktiska förhållandena. Men äfven detta hyckleri försvinner tidtals och visar, att dualismen står oförändrad kvar.

Om kvinnorna suttit vid samhällsstyret, hade de antagligen gentemot männen ådagalagt samma tvåfaldiga anspråk.

De skulle framtvingat en klass *privata* män, som odeladt ägnat sig åt uppgiften att vara goda och trogna makar och omsorgsfulla barnafäder, samt en klass *offentliga* män, som måst söka sin utkomst såsom professionella älskare. Detta är icke att betvifla. Man vet ju, att destyrandes pretentioner på alla områden visa en frodigare växtlighet än de styrdas.

Men vi ha nu icke att befatta oss med oegentligheter, som kunde ha funnits. Vi ha nog besvär med dem, som verkligen funnits och finnas.

Solon var förmodligen icke den förste statsman, som för allmänna medel inköpte sköna slafvinnor till medborgarnes förnöjelse. Men han lär ha varit den förste, som *ordnat* prostitutionen medels reglementen.

Däri uttryckte han sin tacksamhet för den sociala nytta de prostituerade gjorde samhället, — på samma gång som han förbjöd dem tillträde till tempel och heliga platser. Han bestämde äfven, att de offentliga kvinnorna skulle bära en viss uniform och bilda en korporation med särskilda förpliktelser. Detta var omkring 600 år före Kristus.

Lord Roberts, Englands armés öfverbefälhafvare, gaf order om, att åt trupperna i Indien skulle anskaffas ett tillräckligt antal unga, vackra flickor, hvilka man borde förse med snygga bostäder och öfvervaka enligt gifna bestämmelser. Det var 1886 efter Kristus. Skillnaden är icke storartad.

Denna omtanke från öfverordnades sida, att den manliga massans erotiska önskningar skola tillgodoses, går som en röd tråd genom tiderna.

Den är ett moment i härskarelisten. Så länge de elementära drifterna, jämte dryckenskapsbegäret, få tillfredsställas, hålles det urgamla missnöjet öfver fattigdom och sociala orättvisor i ett någorlunda sofvande tillstånd. »Man styr folken bäst genom deras laster», säger den katolska kyrkan rent ut.

I alla sjöstäder längs våra kuster är det ett stående argument, när glädjeflickornas vara eller icke vara diskuteras af stadens fäder: »hvart skola de främmande sjö- männen gå, om det inte får finnas några allmänna kvinnor?»Städerna anse sig skyldiga att hålla dem med kvinlig förströelse. Bakom ligger tanken: annars få vi bråk på gatorna och privatkvinnor bli antastade.

Ingenting ger oss anledning förmoda, att vi icke i Sverge skulle haft och hafva upplagor af Solon och Roberts i smått. Vår lagstiftning tyder därpå. Den går liksom all lagstiftning hos nästan alla folk i två riktningar enligt ofvan anförda kraf. Vi hafva särskilda lagar (strängt taget blott administrativa förordningar, hvilka dock spela rollen af lagar) för den offentliga kvinnan, den s. k. glädjeflickan, och särskilda lagbestämmelser för öfriga kvinnor, i synnerhet för hustrurna, hvilka vi ju för motsatsens skull gärna kunna kalla de privata kvinnorna.

Till belysande af dessa senares karaktäristik må i förbigående vidröras, hurusom de genom tidsåldrarne systematiskt danats under trycket af en viss manlig smakriktning. Hustrurna borde nämligen representera en koncentrering af de dygder och egenskaper som icke funnos hos glädjeflickan — och vice versa — för att de båda typerna såsom motsättningar skulle komplettera hvarandra. Detta förklarar hvarför det stilla, dämpade, erotiskt passiva draget fått en sådan predominens hos idealet af en gift kvinna. Självfva det gamla medeltida namnet glädjeflicka kastar äfven ett egendomligt ljus öfver motiven för äktenskaps ingående och öfver den roll s. k. ärbara kvinnor hade att utföra.

Förr i världen voro båda dessa slag af kvinnor samhällets lifegna och jag tror, att man kan säga, att de på sätt och vis äro så ännu. De ha ju icke ännu någon bestämmanderätt i den lagstiftning, som afgör deras öde. På sistone har en lika häftig strid uppblossat om de lagar, som gälla hustrun, som om de förordningar, som gälla glädjeflickan. Det är kvinnokönets växande självkänsla och frigörelsekraf, som ändtligen gifvit sig tillkänna och naturligtvis råkat i konflikt med det sexuella slafveri, som samhället d. v. s. männen satt i system.Som man emellertid alltid ur synpunkten af statens bestånd velat uppmuntra kvinnornas flertal att föda barn, och detta inom för barnen så gynsamma villkor som möjligt, nämligen inom familjen, har samhället, d. v. s. männen, så småningom tvingats att utminutera sociala hedersbevisningar i betydligt rikligare mån åt hustrurna än åt glädjeflickorna. Här börjar olikheten i deras ställning. Sålunda, för att de senares, de i allmänhet barnlösa kvinnornas antal icke skulle bli för

stort och folkökningen därigenom äfventyras, har man alltid hållit glädjeflickorna i ett slags tillstånd af fågelfrihet för att när som hälst kunna fängsla, dränka, bränna eller på annat sätt utrota dem. Detta är icke öfverdrift. Den, som läser prostitutionens historia, häpnar öfver, hur ofta massmördande, på nyck af någon öfverhetsperson, befalldes och verkställdes utan spår af barmhärtighet.

Så t. ex. utfärdades i Venedig 1266 en förordning, att alla glädjeflickor skulle piskas, brännas med glödande järn och landsförvisas. Hos våra gotiska förfäder fingo de näsan afskuren eller piskades till döds. En fransk öfverbefälhafvare, Strozzi, på 1500-talet, lät en gång dränka 800 i Loire. Men tidtals omhuldades de och fingo privilegier, allt efter makthafvandes håg och sinnelag. Under antiken voro på det hela taget de offentliga kvinnorna mera aktade än sedan kristendomen infördes. Kyrkan påbjöd en hård behandling af de s. k. »fallna», egendomligt nog när man besinnar, att kristendomens upphofsman flera gånger, enligt evangelierna, bemötte dem med vänlighet och omtanke. Men den kristna kyrkans stränga dom öfver skökor hindrade icke, att de högsta andliga ämbetsmännen allmänt togo inkomst af dessas lefverne. I själfva Vatikanen var en tid inrymd en bordell, hvaraf ansenliga summor inflöto till påfvens kassa. Under 16:de århundradet steg denna inkomst till 20,000 dukater årligen. Ärkebiskopen af Mainz uppbar ända till medlet af 15:de århundradet en årlig inkomstaf de prostituerade. Biskopen af Würzburg förlänade i slutet af medeltiden åt grefve Henneberg, såsom biskopsdömets marskalk, ett glädjehus i staden Würzburg. Såsom karaktäristiskt kan nämnas, att år 1472 stadgades i Nördlingen, att de andlige vid sina besök i bordeller icke skulle få tillbringa en hel natt därstädes.

Äfven höga världsliga herrar drogo vinst af skörlefnaden. I Wien tillhörde tvänne glädjehus österrikiska härtigar. När den tyske konung Siegmund år 1414 kom till Bern med ett stort följe och dröjde där några dagar, hade rådet låtit befalla glädjehusens tärnor att väl mottaga och kostnadsfritt stå alla herrar vid hofvet till tjänst, för hvilket rådet senare skulle betala enligt räkning. Siegmund berömde offentligt denna förekommande artighet. Ännu år 1517 förlänade själfve käjsaren åt en viss Michael Kuhle en bordell. I Frankfurt fans det, utom de enskildas bordeller, tvänne staden tillhöriga sådana. Och dessa inrättningar besöktes öppet och utan skam af män från alla klasser. Längre kunde dubbelheten icke gärna gå. Under det kyrkan och den allmänt predikade moralen strängt och skoningslöst fördömde allt fritt könsumgänge, uppträdde, under medeltiden och början af nyare tiden, prostitutionen öppet och hänsynslöst, samt omhuldades på ett sätt som den nutida föfiningen och blygsamheten ha svårt att tänka sig. Den sexuella råheten är ju ännu på sina ställen lika stor som förr, behofvet af glädjeflickor är oförminskadt, men den officiella tonen, när könsfrågorna afhandlas, är en annan. Det kan måhända förefalla orättvist, att man kallar denna nutida ton hycklande, men detta ligger onekligen nära till hands.

Så länge det dominerande draget i glädjeflickornas historia alltjämt är, att samhället, d. v. s. männen, fordrar deras existens, af hälso- och förlustelsesekäl,
så länge samhället, d. v. s. männen, på en gång skattar dem högt och föraktar dem,så länge samhället, d. v. s. männen, i handling uppmuntrar deras tillvaro, men samtidigt fordrar oinskränkt rätt att socialt förtrampa dem,
så länge lagstiftandet i könsfrågor, under skenheligt tal om dygd och moral medvetet hålles utanför rättvisans råmärken,
så länge har samhällets offentliga stämma icke ärlighetens fulla klang.

Glädjeflickor kallas numera i dagligt tal mäst för prostituerade. Man skiljer på två slags prostituerade: de hos polisen inskrifna och de icke inskrifna. Myndigheterna i en del länder, bland dem Sverge, vilja af sanitära skäl, att så många som möjligt skola inskrifvas i polisens register.

Ett dylikt register upprättades, som nämdes, redan i forntiden, men då icke af sanitära utan af ordningsskäl.

Solons reglementeringsåtgärder funno mycken efterföljd. I Rom på käjsartiden hade man talrika polisbestämmelser angående prostitutionen. De offentliga kvinnorna voro skyldiga anmäla sig för edilerna, som införde deras namn i speciella böcker. Vissa toalettdetaljer voro obligatoriska. Kvinnorna ifråga skulle hafva håret gulfärgadt eller bära en gul rosett. Det ansågs ytterst viktigt, att man kunde skilja dem från de privata kvinnorna. Annars kunde ju de rättrådiga romarne af misstag förgripa sig på hvarandras ägendom.

Männen ha alltid gärna velat hafva glädjeflickorna afskilda för att icke få dem blandade med öfriga kvinnor. Att

detta var ett af hufvudskälen för reglementeringen är antagligt däraf, att prostituerade män, till hands åt männen, funnos i Grekland och Italien tidtals i större antal än prostituerade kvinnor, men öfver dessa män fördes intet register och stiftades inga undantagslagar.

Ännu idag märker man en angelägen sträfvan att hålla de två kvinnokategorierna, de allmänna och de privata, skilda från hvarandra. Hälst böra hustrurnaoch de blifvande hustrurna, i synnerhet inom högre samhällsklasser, vara alldeles okunniga om de prostituerades existens. Männens flertal ha hälst velat ha kunskapen om de senare, liksom nästan all kunskap, utom i matlagning, för sig själfva.

Männen ha ogeneradt gått från den ena kvinnoklas-en till den andra och ha icke ansett sig behöfva genomgå något. Magdalenahem mellan ungkarlslifvet och giftermålet. Dylika reningsanstalter ha förbehållits kvinnorna, om de längtat att byta sfär.

Men denna längtan har i många fall dödats eller hållits nere just genom reglementeringen.

I nämda afsikt — att väl skilja kvinnor från kvinnor — bestämmes inom många städer, att en del gator, vanligen de elegantare, icke skola få beträdas af glädjeflickor. »För att vi skola slippa möta några —, när vi promenera med våra hustrur och döttrar», som frasen lyder.

De fattigas kvarter är det icke så noga med.

Denna oro för artblandning inom kvinnokönet, på det att hustrurna icke skola lära några fria seder eller några hemliga konster, som kunde menligt inverka på folkökningen, faller ständigt i ögonen. Numera är visserligen det senare skälet mindre tvingande, men det förra så mycket mer. En samhällsbevarande man blir ytterst obehagligt berörd, om samtalet i de mera hedrade kvinnornas krets föres öfver på de andras öde och lifsvillkor. När federationen började sin verksamhet väckte den i Sverge som annorstädes mäst raseri därför, att den upplyste de lyckligt lottade kvinnorna om deras socialt förnedrade medsystrars tillvaro.

Kunskapen har emellertid spridt sig i en grad, som gör, att det icke längre sätts ifråga något hemlighetsmakeri. Den modärna kvinnovärlden debatterar äfven glädjeflickornas kredit och debet. De feministiska rättsbegreppen såras alltför djupt af alla sociala orättvisor,för att de icke skulle uppresa sig mot en uråldrig tradition, vore den än så inrotad, när den tvingar vissa klasser människor att med förringadt människovärde tjäna de öfriga klasserna såsom hälsonyttiga förströelsedjur.

En ny solidaritetssyn kvinnorna emellan gör sig allt mer gällande. Ingen får stötas bort ur medsystrarnas led, alla kvinnor äro människor. Äro de olyckliga människor, behöfva de tröst. Äro de orättvist behandlade, behöfva de rättvisa. Äro de dåliga och lastbara, behöfva de så mycket mera uppfostran, ledning och nyttigt arbete. Under inga förhållanden är ett nedtrampande af de svaga och förfallna den rätta metoden. De kvinnor som bäst behöft komma under ett godt inflytande ha hittills ofta varit fullständigt undandragna ett sådant och endast öfverlämnade åt hvarandras sällskap och åt männen i dessas enbart sexuella ögonblick.

Härmed är icke meningen att förebrå männen, att de längta efter kvinnan i annan form än makans och moderns. Med hvad rätt skulle det ena könet kunna föreskrifva det andra, huru det bör längta! Eller hur skulle de kunna säga till hvarandra: ni längta för mycket! Det vore kallt och torrt. Och hvem kan afgöra hvad som är lagom?

Men man kan med skäl ogilla männen, när de vilja tillfredsställa sin kärlekslängtan på ett för kvinnan skadligt och förnedrande sätt. När de icke känna det ansvar för henne, som man är skyldig alla sina medmänniskor, att man icke må skada någon.

Äganderättskänslan gentemot hustrun har hos mannen framkallat en hufvudsakligen egoistisk ansvarskänsla för denna enda kvinna. Frånvaron af äganderättskänsla gentemot glädjeflickan förklarar frånvaron af en likartad ansvarskänsla för henne. Men en annan sorts ansvarskänsla skall komma och är redan i annalkande, framkallad af orsaker helt motsatta äganderättsprincipen.

Frihets- och jämlikhetsidéer skola lägga äfven densexuella instinkten under sitt välde och därigenom evolutionera kärlekslifvet i humanitär riktning.

Människonaturen skall äfven i könsligt afseende växa ifrån slafägarehågen under den stigande aktningen för sig själf.

Med aktningen för naturen följer aktning och tacksamhet mot den varelse, som i ett gifvet ögonblick representerar och skänker ett visst mått naturglädje och naturskönhet åt den därefter trånande.

Den reglementerade prostitutionen är ett utslag af det tvåfaldiga manliga könskrafvet, som i ensidigt maskulint intresse upprätthållit kvinnans sexuella slafveri och förnekat henne könslig frihet.

II.

Nöjet.

Vår allmänna opinion har länge på ett despotiskt sätt dekreterat, att vid »ömtåliga» ämnen skall man inte röra. Det är inte fint.

Därigenom har en mängd social smuts fått hopa sig i alla skrymslen. Det är inte fint att göra rent.

Det lär äfven visa ett oestetiskt sinnelag och en låg kulturståndpunkt att afhandla erotiska ämnen i naturlig, alldaglig ton, utan att sänka rösten till tvetydiga hviskningar eller höja den till mystiskt fasaväckande deklamation.

Detta är rena vidskepelsen. Hvarför skall man tala konstladt om något så alldagligt, som det sexuella lifvets yttringar?

Hvarför skall det anses märkvärdigare än allt annat: sexuella instinkten under sitt välde och därigenom evolutionera kärlekslifvet i humanitär riktning.

Människonaturen skall äfven i könsligt afseende växa ifrån slafägarehågen under den stigande aktningen för sig själf.

Med aktningen för naturen följer aktning och tacksamhet mot den varelse, som i ett gifvet ögonblick representerar och skänker ett visst mått naturglädje och naturskönhet åt den därefter trånande.

Den reglementerade prostitutionen är ett utslag af det tvåfaldiga manliga könskrafvet, som i ensidigt maskulint intresse upprätthållit kvinnans sexuella slafveri och förnekat henne könslig frihet.

II.

Nöjet.

Vår allmänna opinion har länge på ett despotiskt sätt dekreterat, att vid »ömtåliga» ämnen skall man inte röra. Det är inte fint.

Därigenom har en mängd social smuts fått hopa sig i alla skrymslen. Det är inte fint att göra rent.

Det lär äfven visa ett oestetiskt sinnelag och en låg kulturståndpunkt att afhandla erotiska ämnen i naturlig, alldaglig ton, utan att sänka rösten till tvetydiga hviskningar eller höja den till mystiskt fasaväckande deklamation.

Detta är rena vidskepelsen. Hvarför skall man tala konstladt om något så alldagligt, som det sexuella lifvets yttringar?

Hvarför skall det anses märkvärdigare än allt annat:Det måste vara okunnighetens fördomar, som i denna skefva riktning påverkat det mänskliga fantasi- och känslolifvet, hvarför man kan hoppas, att ökad upplysning med stigande kultur skall åstadkomma en total omvändelse i bedömmelsesättet.

Ännu får man emellertid icke bland allvarliga människor afhandla kärleken såsom någonting angenämt, ett glädjeämne. Men motsatsen till glädje är sorg. Huru många människor ha frivilligt gått till ett kärleksmöte för att erfara bedröfvelser

Jag förstår alla invändningar. Det djupa allvaret skall helga glädjen o. s. v.

Men om alla moralister nu en stund ville stiga ned från sina katedrar och gå omkring bland det fattiga folket.

I dess dystra tillvaro manifesterar sig sällan kärleken som en hög etisk sällhet eller smärta. Den är oftast blott en värderad förströelse, kanske den enda som bjuds, och berör naturligtvis ej hos primitiva naturer själslifvet på samma sätt som hos högt utvecklade andar.

Någon liten yttre tilldragande egenskap afgör parets förening, utan att ett pejlande af känslodjup eller vägande af skäl för och emot kommit ifråga.

När fabrikerna om aftnarne utösa sitt lefvande innehåll, strömma kapitalets och maskinernas unga trälar först och främst till lokaler, där de kunna äta och dricka. Sedan kommer turen till deras största nöje: kärleken.

Många flickor, isynnerhet de som uppvuxit i dåliga hem, genomgå under sin första ungdom en slarf- och slamsperiod, då de tanklöst hänge sig åt könsumgänge. De äro ute och drifva om nätterna med pojkar, oftast af deras egen klass och ålder, och kunna icke, naturligt nog, när man besinnar deras omgifning, ha någon allvarlig syn på könsförhållandena.

Om vi tänka oss en ringa arbeterskas tillvaro,behöfs det ingen liflig inbillningskraft för att fatta, huru kärleken gör hennes lif en smula drägligt.

Ingen människa i hela världen bryr sig kanske om henne mer än den man, som fattar ett momentant intresse för henne. Han talar med henne. Hon får utmåla sina ledsamma öden för honom. Det lättar sinnet. Hon får vara med honom på ställen, där man dansar eller hör musik. Han blir kanske någon gång så intagen af hennes person, att hon får något godt att äta eller något vackert att ta på sig. Detta behöfver ej bero på något medvetet försök hos henne att smeka sig till fördelar. Snarare är det väl hos honom ett uttryck för det hos alla älskande, manliga och kvinnliga, förefintliga behofvet att offra något för det älskade föremålet.

Hans intresse går vanligen snart öfver, men då finner hon en ny kavaljer, som föga skiljer sig från den förre. För henne äro de alla ungefär lika. De äro »mannen som sysslar med henne», det är allt. Men i hennes begränsade värld med relativ likgiltighet människor emellan betyder det sysslandet ofantligt mycket.

I och med tillvaron af reglementering är vår arbeterska emellertid utsatt för en öfverhängande fara till personlig frihet och socialt anseende. Hon kan »råka ut för polisen», därför att hon har herrsällskap. Polisen är en rigorös formalist, när det gäller moral. Han gillar könsumgänge för kvinnan af folket endast om hon är gift eller inskrifven prostituerad. I båda dessa fall har hon hans medgifvande att älska. I första fallet får hon älska en, men icke många. Då är han tillhands att föra henne i fängelse. I senare fallet får hon älska många, men icke en, ty då svarar hon icke mot hans idé om en prostituerad och han kan icke hålla henne inskrifven. Faktiskt har äktenskapsplaner hos inregistrerade flickor omintetgjorts genom polisens opposition. Men är hon icke inskrifven får hon icke idka könsumgänge.Låt oss tänka efter, huru det ofta går til] vid inskrifningen.

När polisen får syn på en sådan där flicka i nattlig kurtis med en gosse, iakttager han flickan, och om hon befinnes ofta byta kavaljer anser han sig enligt sina instruktioner tvungen att åtminstone varna henne. På många ställen får hon alls ingen varning, utan polisen griper henne omedelbart. Gossen får däremot aldrig någon varning. Han anses icke öfverskrida sina rättigheter, om han byter flicka så många gånger som hälst. Detta är betecknande för polisuppfattningen, hvilken blott är en reflex af den allmänna uppfattningen. Denna anser ju, att männen ha rätt till fritt könsumgänge, men icke kvinnorna. Huru inrotad denna åsikt är äfven hos vetenskapsmän, som borde vara fördomsfria, framgår af följande episod.

Vid en sammankomst af läkare för ett par år sedan i Tyskland diskuterades problemet, huru den manliga befolkningen, med mindre risk än nu är fallet, skulle få möjlighet att tillfredsställa sin könsdrift. Många talade för

inrättandet af en fulländad och erkänd statsprostitution.

Slutligen anhöll en kvinlig läkare, att de närvarande äfven skulle yttra sig om, huru de tyska kvinnorna, utan risk och obehag, skulle få sin könsdrift tillfredsställd. Ett skratt blef enda svaret på denna allvarligt menade hemställan.

Hvarför skrattades det?

Hvarför skrattas det i allmänhet så mycket åt könsproblem? Är det för att dölja all den hemliga grämelsen?

Hade ofvannämnda fråga framkommit i en samling icke-läkare, hade den förmodligen väckt vrede. Mellan vreden och löjet oscillerar ännu uppfattningen af nästan alla kvinliga jämlikhetskraf.

Nu har dock kvinnan enligt svensk lag samma rätt till fritt könsumgänge som mannen. Ogifta personer,som fyllt femton år, begå icke, utom i vissa af lagen angifna undantagsfall, lagbrott genom samlag.

Detta till trots, om vår förut omtalade flicka icke slutar med sina nattliga promenader, får hon åter en varning, kanske flera — på de orter nämligen, där varningar förekomma.

Sedan inför polisen henne på sin lista för prostituerade och hon får befallning att underkasta sig regelbunden läkarebesiktning.

Men, frågar kanske någon, om flickan var en dålig människa redan förut, hvad gör det då, att hon blir inskrifven? Skillnaden blir väl icke så stor för henne?

Men det är just det den blir. Oerhördt stor.

Att inskrifva henne är att låsa fast henne i just det, som man förebrådde henne, att hon utöfvade.

Låtom oss tänka, att denna flicka undgått polisens uppmärksamhet. Då finns det många skäl att antaga, att hon med tiden stadgat sig. Det är icke omöjligt, att hon tröttnat på slamset och blifvit ordentlig. Det är icke omöjligt, att hon blifvit förälskad i någon af männen och förenat sig med honom. Det är icke omöjligt, att hon kommit i godt sällskap, som lärt henne att se allvarligt på de sexuella tingen och ställa etiska kraf på kärleksumgänget. Det är icke omöjligt, att hon fått smak för det anseende som följer med ett passande uppförande. Det är icke omöjligt, att en så pass fördelaktig plats yppat sig, att hon för den skull afstått från alla misskrediterande fasoner.

I och med inskrifningen äro alla möjligheter strukna. Flickan kan hädanefter icke ändra sig till följd af yttre svårigheter. Hon är nämligen genom inskrifningen brännmärkt och vanfräjdad för lifvet.

Hvilken rätt hade samhället att på detta sätt vanfräjda henne! Ingen.

I regeringsformens § 16 står: »Konungen bör — —ingen fördärfva låta till lif, ära, personlig frihet och välfräjd, utan att han lagligen förvunnen och dömd är».

Tänk om alla män, som haft en lättsinnig könsperiod i sin ungdom, därför skulle förlora sitt medborgerliga anseende för alltid ? Tänk om en man för några nattliga utsväfningar i slyngelåldern skulle dömas till ständig vanfräjd — utan ransakning, utan bevisföring och laga dom.

När skola väl alla kvinnor känna sig solidariska gentemot en sådan oerhörd orättvisa, som nu begås mot många bland dem?

Ännu en annan olägenhet, än den absoluta förlusten af socialt anseende, medför inskrifningen för kvinnan. Hon måste sluta med allt arbete. Ingen vill ha i sin tjänst en hos polisen inregistrerad kvinna. Förut arbetade hon eller var oförhindrad att arbeta, fast hon träffade män om kvällarna eller nätterna. Genom arbetet kom hon i en mindre ensidig kontakt med medmänniskor, än hvad som blir fallet för henne efter inskrifningen. Efter denna kan hon aldrig syssla med annat än könsumgänge. För att kunna förtjäna tillräckligt måste hon ägna hela dygnet åt könsumgänge. Hennes utgifter springa nämligen upp otroligt, därför att alla vilja förtjäna på henne. Hon har t. ex. svårt att få bo annat än hos kopplare, som begära en oskälig hyra, och allt är i stil därmed. Hon måste följaktligen lägga an på så många män som möjligt, för att få inkomster och utgifter att gå ihop. Förut var hon kanske nöjd

med en eller ett par män som roade henne. Hon hade framför allt den självkänslan kvar, att det var af fri vilja, som hon umgicks med män. Om någon misshagade henne, så kunde hon visa bort honom. Efter inskrifningen har hon icke längre råd till något väljande. Hon måste hålla till godo med alla och låta förolämpa och brutalisera sig, hur som hälst.

Det är ej svårt att förstå, att en person bliridiotiserad genom ett oafbrutet sysslande med sexuella ting. Det tillhör ju enbart sensationernas område och fordrar ingen ansträngning af tankeförmågan. Denna domnar därför småningom bort, hvartill äfven bidrager det superi, som prostitutionen alltid för med sig. De prostituerade måste nämligen ständigt skåla med sina kunder för att stimulera dem och förfalla därigenom självfva till alkoholism. En och annan söker äfven ruset för att döfva den afsmak hon känner för männen och för sitt yrke.

Efter några år är den slarfviga, men kanske med många goda anlag utrustade flickan en totalt sjunken individ.

Så slutade för henne, tack vare reglementeringen, nöjet i djupaste förnedring.

Och redan vid femton års ålder kan hos oss en flicka, ännu så godt som ett barn, genom myndigheters åtgöranden klafbindas i dylik neslig fångenskap.

III.

Nöden.

Det berättas, att i Japan skulle en stor mängd fattiga flickor duka under för en oundviklig hungersnöd, om de icke finge taga sin tillflykt till ett slags offentliga glädjehus, där de emellertid aldrig behandlas brutalt eller föraktfullt utan erhålla en förfinande, ibland verkligt gedigen uppfostran, och från hvilka män ur alla samhällsklasser taga sig hustrur utan att därför förakta dessa eller förebrå dem deras antecedentia.

Om detta är sannt, visar det en anmärkningsvärd skillnad i japansk och europeisk uppfattning. idiotiserad genom ett oafbrutet sysslande med sexuella ting. Det tillhör ju enbart sensationernas område och fordrar ingen ansträngning af tankeförmågan. Denna domnar därför småningom bort, hvartill äfven bidrager det superi, som prostitutionen alltid för med sig. De prostituerade måste nämligen ständigt skåla med sina kunder för att stimulera dem och förfalla därigenom självfva till alkoholism. En och annan söker äfven ruset för att döfva den afsmak hon känner för männen och för sitt yrke.

Efter några år är den slarfviga, men kanske med många goda anlag utrustade flickan en totalt sjunken individ.

Så slutade för henne, tack vare reglementeringen, nöjet i djupaste förnedring.

Och redan vid femton års ålder kan hos oss en flicka, ännu så godt som ett barn, genom myndigheters åtgöranden klafbindas i dylik neslig fångenskap.

III.

Nöden.

Det berättas, att i Japan skulle en stor mängd fattiga flickor duka under för en oundviklig hungersnöd, om de icke finge taga sin tillflykt till ett slags offentliga glädjehus, där de emellertid aldrig behandlas brutalt eller föraktfullt utan erhålla en förfinande, ibland verkligt gedigen uppfostran, och från hvilka män ur alla samhällsklasser taga sig hustrur utan att därför förakta dessa eller förebrå dem deras antecedentia.

Om detta är sannt, visar det en anmärkningsvärd skillnad i japansk och europeisk uppfattning.Europa har äfven ett stort antal flickor som af nöd måste taga sin tillflykt till prostitution. Detta har man länge vetat, men det har först på senare år, genom statistiska undersökningar blifvit bevisadt.

Dr Kaethe Schirmacher, agrégé vid universitetet i Paris, har bland andra gjort värdefulla undersökningar om arbeterskors, d. v. s. fattiga kvinnors, förhållanden.

Hon delar Frankrikes 1,893,706 industri-arbeterskor (1902) i fyra klasser:

1:sta klassen:

daglig ink.

3 fr. 20—2 fr. 50

» »

daglig utgift

3 fr. —2 fr. 25

2:dra klassen:

daglig ink.

2 fr. 45—2 fr.

» »

daglig utgift

3 fr. —2 fr. 05

3:dje klassen:

daglig ink.

1 fr. 95 — 1 fr. 50

» »

daglig utgift

2 fr. 50—1 fr. 55

4:de klassen:

daglig ink.

1 fr. 45 — 1 fr.

» »

daglig utgift

2 fr. 25—1 fr. 55

Af denna undersökning framgår, att majoriteten af industriarbeterskor, som arbeta 9—11 timmar om dagen, endast med svårighet eller icke alls kunna få sin lön att räcka.

Dr Schirmacher betecknar detta som en ekonomisk abnormitet och en social fara.

Den arbeterska, som icke kan lefva af sitt arbete, måste hafva »någon som hjälper henne».

När denne någon icke är en make, blir det vanligen en annan man eller en serie andra män.

Dr Fedorow i Petersburg har i ett arbete öfver prostitutionen (1893) visat, att ekonomisk misär varit för 40% af de i hans statistik upptagna prostituerade orsaken till deras anslutning till prostitutionen. Ingen annan anledning gaf så hög procent.

Fru Johanna Cassel har studerat sömmerskornas lefnadsvillkor i Stockholm. Hon säger i Social Tidskrift, 5:te häftet, 1903, att deras löner i genomsnitt äro 3—14 kr. per vecka, med lång, ja obegränsad arbetstid. De flesta hafva icke något hem, de »bo inne», och utgöra en stor kontingent af de 16,000 ogifta kvinnor som innebo i Stockholm. En sömmerska anser sig behöfva 12 kr. i veckan för att få äta sig mätt, hålla sig hel och ren och bo hjälpligt. Som flertalet emellertid ej förtjänar mer än 4—9 kr. pr vecka, kunna dessa fordringar ej uppfyllas.

10% af de prostituerade kvinnorna i Stockholm hafva varit sömmerskor, enligt fru Cassels undersökning.

Fröken Gerda Meyerson har i en broschyr om Stockholms arbeterskors löne- och lefnadsförhållanden visat, huru svårt ja ofta omöjligt det är för kvinnorna inom de flesta yrken att erhålla en aflöning, som de kunna lefva på. En veckoinkomst af 4 till 6, i bästa fall 9 kronor, är för det stora flertalet hvad som kan ernås. Deras utgifter för det nödvändigaste kan knappast nedbringas under 9 till 10 kronor i veckan, om de ha de ringaste fordringar på snygghet och sund föda. »Men», säger fröken Meyerson, »det finns för öfrigt exempel på, hur fabriksägare och verkmästare säga rent ut åt arbeterskor, som söka anställning, att fabriken visserligen icke kan betala så hög lön, att arbeterskorna kunna lefva på den, men 'ett fruntimmer har ju alltid en utväg till biinkomster'.»

Är det underligt, att arbeterskor följa den gifna anvisningen?

Med dylika uppgifter för ögonen förvånas man öfver åsikter sådana som t. ex. professor Welanders i Verdandiskriften n:o 118. Han skrifver:

»Man har sagt, att det är nöden som drifver unga, kvinnor, särskildt dem som komma hit från landsorten, att prostituera sig. Statistiken visar, att ej häller detta är sant. I så fall borde det ju vara de yngsta, de okunnigaste, som skulle hafva svårt att bestå i kampen förtillvaron, hvilka fortast efter ankomsten till Stockholm skulle börja drifva otukt yrkesmässigt, men statistiken visar, att motsatsen äger rum; af de vid 16 års ålder till Stockholm ankomna kvinnorna, hvilka sedan blifvit prostituerade, har blott 4,8% blifvit prostituerade samma år de kommit till Stockholm; för hvarje högre åldersklass stiger sedan denna procent.»

Hvarför skulle just de yngsta hafva svårast att försörja sig? De äldre hafva ju inom många yrken hvarken större utsikter eller större fackkunskap. Arbetsdugligheten hos kvinnan stiger ju föga med åldern. Professor Welanders siffror äro ju ett talande bevis för att den kvinliga ungdomen först försöker att ärligen försörja sig, innan den dukar under.

Icke dess mindre fortsätter professor Welander:

»Många af dessa kvinnor, som komma till Stockholm, ha säkerligen ej kommit hit för att med ärligt arbete försörja sig. De ha åtminstone redan före hitkomsten börjat utöfva könsumgänge».

Detta sätt att argumentera är hänsynslöst. Det senare hör ju icke alls till frågan om ärlig självförsörjning.

Vidare:

»Den vanligaste anledningen till att kvinnan kommer att ägna sig åt yrkesmässig otukt är lättja, lyx- och njutningsbegär; vi finna ock att de flesta kvinnorna, när de blifva prostituerade, äro friska, kraftiga kvinnor i sina bästa år, hvilka, om de verkligen velat, i de flesta fall mycket väl skulle kunna haft sitt uppehälle på ärligt arbete.»

Professor Welander är en framstående syfilidolog, men känner han sin tids sociala förhållanden?

Det kan man äfven fråga efter följande passus:

»Skola vi kunna uträtta åtminstone något vid våra försök att förhindra dess (prostitutionens) uppstående, måste vi rikta vår uppmärksamhet åt hemmen och försöka att förbättra dessa.»Det är naturligtvis viktigt att hemmen blifva goda, men är det icke ännu viktigare att lönerna blifva goda. Man har på flere håll konstaterat, att prostitutionen ökas och minskas i direkt proportion till arbetsförtjänstens fallande och stigande. Äfven det skönaste minne af ett godt barndomshem förslår icke att lefva på.

Böra icke i allmänhet personer, som lefva i välstånd och aldrig vetat hvad hunger vill säga, vara ytterst försiktiga, när de afgöra de frestelsers art, som kommit fattiga medmänniskor på fall.

Det är hårdt att tala om njutningslystnad och lättja, när det t. ex. för en ständigt försakande, utarbetad och pinad kvinna kanske gäller att en tid »få lefva som en människa» som det heter: äta middag hvar dag och bebo ett eget rum.

Samhället har icke för närvarande arbete åt alla kvinnor och tillräckligt aflönadt arbete åt mycket få.

Nöden såsom prostitutionsorsak är därigenom tillräckligt förklarad. Hungern eller skammen, det är detta det gäller att välja emellan. Men med hvad rätt fordrar man heroism?

Den sociala nödens befintlighet förnekas emellertid ännu af många med samma lätthet som påståenden utslungas om de »fallna» kvinnornas medfödda lastbarhet. Man tror, att de finna en så stor sällhet i att natt och dag, i köld och rägn, vinter och sommar gå och söka den förste bäste man, som vill kasta sig öfver dem. Man tar för gifvet att allmänhetens och polisens brutalitet, tvångsarbetsanstalternas band och det oundvikliga nedsmittandets obehag förefalla dem som njutningar, för hvilka de öfvergifvit ett regelbundet och väl aflönadt arbete.

Det förekommer väl nästan aldrig, att en kvinna lämnar en verkligt god ställning för prostitutionen?Snarare kan man sammanställa stjälande till följd af nöd med skörlefnaden.

Den kvinliga proletären slipper stjäla, om hon säljer sin kropp.

Reglementeringen gör denna nödfallsutväg permanent, i stället för att alla myndighetssträfvanden borde gå ut på att göra den obehöflig.

IV.

Hygienen.

Den som först af hälsoskäl införde reglementering med preventiv besiktning var Napoleon den förste. Han ville ha friska kvinnor åt sina soldater, för att hans härar icke genom veneriska sjukdomar skulle decimeras.

Han utgick från den antagligen antika föreställningen, att »lösa» kvinnor, d. v. s. sådana som icke äro bundna vid någon särskild man, äro statens slafvinnor, öfver hvilka statens chef förfogar efter behag. I enlighet härmed tog han en massa värnlösa kvinnor och stängde in dem i bordeller, där de med läkares tillhjälp skulle för männens räkning hållas friska.

Jag vill icke fördjupa mig i bordell-historiens vidrighet. Den hör till det ruskigaste i världshistorien. I bordell-principen är hvarje spår af omtanke för kvinnans människovärde bortsopadt.

I Sverge äro bordeller förbjudna i strafflagen, men finnas dock i riklig mängd, särskildt i Stockholm.

Numera äger dock prostitutionen rum hufvudsakligast under andra former och kvinnorna äro offer för en, om jag så må säga, mera öppen tvångsbehandling: byråskrifning med tvångsbesiktning en à två gånger i Snarare kan man sammanställa stjälande till följd af nöd med skörlefnaden.

Den kvinliga proletären slipper stjäla, om hon säljer sin kropp.

Reglementeringen gör denna nödfallsutväg permanent, i stället för att alla myndighetssträfvanden borde gå ut på att göra den obehöflig.

IV.

Hygienen.

Den som först af hälsoskäl införde reglementering med preventiv besiktning var Napoleon den förste. Han ville ha friska kvinnor åt sina soldater, för att hans härar icke genom veneriska sjukdomar skulle decimeras.

Han utgick från den antagligen antika föreställningen, att »lösa» kvinnor, d. v. s. sådana som icke äro bundna vid någon särskild man, äro statens slafvinnor, öfver hvilka statens chef förfogar efter behag. I enlighet härmed tog han en massa värnlösa kvinnor och stängde in dem i bordeller, där de med läkares tillhjälp skulle för männens räkning hållas friska.

Jag vill icke fördjupa mig i bordell-historiens vidrighet. Den hör till det ruskigaste i världshistorien. I bordell-principen är hvarje spår af omtanke för kvinnans människovärde bortsopadt.

I Sverge äro bordeller förbjudna i strafflagen, men finnas dock i riklig mängd, särskildt i Stockholm.

Numera äger dock prostitutionen rum hufvudsakligast under andra former och kvinnorna äro offer för en, om jag så må säga, mera öppen tvångsbehandling: byråskrifning med tvångsbesiktning en à två gånger iveckan. Det är detta vi nu mena med reglementerad prostitution.

Kvinnans öde blir ju härigenom något drägligare, men är dock fortfararande tillräckligt fruktansvärdt. Svårigheterna att höja henne äro alltjämt oerhörda och ännu tar man ingen hänsyn till henne såsom människa utan endast såsom mannens njutningsobjekt.

»Det fins i reglementarismen en dold, rå och egoistisk grundtanke» säger den franske läkaren, doktor Queyrat, »enligt hvilken mannen anser kvinnan som en skattskyldig slafvinna, som får nedsmittas efter behag, utan att hon har rättighet att protestera eller beklaga sig.»

Den skräck, som de veneriska sjukdomarne med rätta injagat, har hållit reglementeringen i vissa länder vid lif. Som bekant är den afskaffad på åtskilliga håll såsom i England, Holland, Norge, större delen af Schweiz och Danmark utom Köpenhamn. (Ett lagförslag af justitieministern Alberti föreliger nu om afskaffande af den kontrollerade prostitutionen). I Förenta staterna har den aldrig funnits.

Hur verkar då denna reglementering, som uppväckt så lidelsefulla strider för och emot? Det vet ingen med bestämdhet, när det endast gäller att bedöma dess följder i sanitärt afseende. Då finner man de mäst motsatta uppgifter. Statistiken lämnar inga pålitliga uppgifter och anlitas icke längre såsom stöd från någondera sidan.

Men ett är säkert: tendensen bland läkare går allt mer i riktning af att anse reglementeringens hjälp i kampen mot de veneriska sjukdomarne af noll och intet värde.

Man framhåller:
att alltid endast ett fåtal af s. k. prostituerade kunna inskrifvas,
att besiktningarna aldrig gifva full visshet, huruvida den besiktigade är smittofri. Det är numera kändt,att en kvinna kan vara smittofarlig, fast inga sjukdomsdomssymptom kunna hos henne iakttagas. Man har vidare påvisat hvad engelsmännen kalla »mediate contagion», då en kvinna, själf frisk och oemottaglig, därför att hon tidigare haft sjukdomen, kan blifva mellanhand för smittans öfverförande från en besökare till de nästföljande. I staden Valenciennes blef en gång på så sätt en stor del af garnisonen smittad, fastän de kvinnor, med hvilka de numgicks, vid undersökningen befunnits friska.

I vissa fall gör besiktningen nytta. Men den nyttan tillintetgöres genom andra omständigheter, som medfölja reglementeringen.

Den inskrifna flickan blir ett ansvarslöst objekt, som icke befattar sig med sin hälsa.

Man har tagit ansvarigheten ifrån henne och på sätt och vis utgifvit henne till allmänheten såsom frisk.

Det sägs ju visserligen, att besiktningen icke är en autorisation till skörlefnad, men alla veta, att kvinnorna i fråga utan undantag betrakta ett frisläppande efter besiktningen såsom en tillåtelse att fortsätta sin sysselsättning.

Blir en sådan kvinna sjuk, fortsätter hon dock med sitt lefverne till nästa besiktningsdag. Kanske hon till och med kan dölja sitt tillstånd, det lyckas ibland, eller hon flyr till annan ort tillsvidare. Hvarför skulle hon anmäla sig själf? Tids nog blir hon inspärrad. Det är myndigheternas sak att taga reda på hennes hälsotillstånd. Hon behöfver icke själf afslöja humbugen.

Den falska tron på besiktningens garanti har naturligtvis gjort en oberäknelig skada.

Rädsla för inskrifningen gör vidare, att en mängd oinskrifna s. k. hemliga prostituerade icke söka sjukvård i tid för att icke röja sig. Hvad detta betyder är lätt att förstå.

Huru stor säkerhet besiktningen i själfva verketger, kan man tänka sig, när man läser följande uttalanden.

Doktor Müllern-Aspegren nämner i sin broschyr i prostitutionsfrågan, att ungefär 25 % smittade män i hans privatklientel smittats af inskrifna, således besiktigade kvinnor, mot 12 % af oinskrifna.

Från Marseille, Köpenhamn och Kief föreligga meddelanden, att därstädes resp. 62, 57 och 88 % af nya syfilisfall hos män berott på smitta från inskrifna och besiktigade kvinnor.

Prof. Fournier i Paris meddelar att bland 873 män, som fått syfilis, 623 smittats af inskrifna, besiktigade kvinnor.

Angående en af de veneriska sjukdomarne, gonnorhoéen, uppgifves af en mängd medicinska auktoriteter, att dess botande hos kvinnor är så godt som omöjligt att verifiera.

Den viktigaste orsaken till reglementeringens misslyckande såsom sanitär säkerhetsåtgärd är den ändtligen insedda sanningen, att mannen är en lika farlig smittokälla som kvinnan, att alla åtgärder enbart riktade mot denna senare äro icke blott ovärdiga utan äfven resultatlösa.

Allt flera blifva år ifrån år de vetenskapsmän, hvilka uttala sig emot reglementeringen. Den framstående Berliner-auktoriteten doktor Blaschko säger i sitt stora arbete om prostitutionen, att den nytta reglementeringen skulle göra förintas af de olägenheter den medför, att reglementeringen vidmakthåller ett oriktigt och inhumant bedömande af de veneriska sjukdomarna och att den står hindrande i vägen för att genomföra rationella, från läkaresynpunkt goda åtgärder för de nämda sjukdomarnas bekämpande inom alla samhällsklasser.

Frågan, huruvida den samma haft något inflytande på de veneriska sjukdomarnes minskning, besvarades vidprofylaktiska konferensen i Brüssel 1899 af tre af de fyra läkare, som inledde frågan, med nej.

Professor Augagneur från Lyon har uttalat den åsikten, att reglementeringen förvärrar det onda i stället för att utgöra ett botemedel däremot.

På konferensen i Brüssel 1902 yttrade Pariserprofessorerna Gaucher och Landouzi: »då reglementeringen sådan den för närvarande tillämpas visat sig oduglig fördömes den. Med hänsyn till skyddsåtgärder mot de veneriska sjukdomarna bör man öfvergå till allmän rätt». De hade många framstående meningsfränder, bland andra generalsundhetsinspektören för Italien Santoliquido.

Doktor Moeller, medlem af medicinska akademien i Brüssel, uttalade i en reglementeringskomité i nämda stad på 1890-talet: »Reglementeringen, som kunde vara öfverenstämmande med vetenskapen i begynnelsen af detta århundrade, står i den mäst obetingade strid med medicinens nuvarande resultat . . . Läkare från alla håll resa sig för att bekämpa en institution, hvars tid är ute... Jag slutar med, att den modärna syfilidografien har omstörtat den gamla illusionen, att reglementeringen är i stånd till att skänka publiken någon verklig garanti».

Professor Fournier i Paris har yttrat att »sunda förnuftet» säger oss, att besiktningen gör »en liten smula nytta». På ett slående sätt gendrifver doktor Müllern-Aspegren detta och bevisar tvärt om, att sunda förnuftet ingalunda berättigar till denna slutledning.

Huru skall man längre kunna få allmänheten att sätta tro till talet om reglementeringens nytta och nödvändighet?

Hade den i sanitärt afseende visat sig högeligen verksam, skulle vi då böjt oss för den samma? Nej, aldrig! Andra mått och steg måste uttänkas. Det sanitära intresset får icke sättas högre än den allmännarättskänslan. En människoklass får icke uppoffras för de öfriga klassernas bästa.

Mot de smittosamma tuberkulossjuka är man hos oss full af öm hänsyn, fast tuberkulosen är vårt värsta plågoris. Ej ens från läkarehåll vill man veta af några förordningar, som kunna vålla de sjuka psykiskt, socialt eller ekonomiskt obehag.

Man har hört detta vid läkarekongresser och eljes. Hvarför vill man icke visa samma hänsynsfullhet mot människor, som endast *möjligtvis* kunna bli smittofarliga? Svaret kan ej bli mer än ett: Här gäller det ju uteslutande försvarslösa, fattiga kvinnor.

Hvad bör då göras mot könssjukdomarna? De utgöra ju en fruktansvärd fara för mänskligheten. De äro icke blott smittosamma, en af dem är äfven ärftlig.

Från de modärna syfilidologerna ha en mängd förslag framkommit, hvilka, om de tillämpades, skulle i hög grad motverka de veneriska sjukdomarna.

Af största betydelse vore folklig upplysning om dessa sjukdomars natur och smittofarlighet.

En frivillig, kostnadsfri och god sjukhusvård utan alla afskräckande element.

Ett fördomsfritt betraktande af de veneriska sjukdomarne såsom likställda med andra smittosamma sjukdomar, på det att deras skötsel icke må försummas genom förakt och skamkänsla.

Möjligen anmälningsplikt för läkare af alla nya fall af sjukdomarna i fråga.

Kanske straffbestämmelser för medvetet öfverförande af smitta, m. m.

Önskar man ett öfvervakande af de smittofarliga, skall förordningar härom gälla ej blott kvinnorna utan lika mycket männen.

Detta och annat tillsammans, såsom en förbättrad vård af minderåriga, deras skiljande från dåliga hem, hjälp åt arbetslösa kvinnor, facklig organisation inomalla kvinnoyrken till lönernas reglering, ett intensivt nykterhetsarbete, förädlande nöjen åt ungdomen o. s. v. kunna komma att spela en viktig roll vid de veneriska sjukdomarnes bekämpande.

Frågan gäller icke, såsom man från reglementeringsvänligt håll ofta låter påskina, reglementering eller sanitär nihilism, utan sanitära åtgärder med eller utan reglementering.

Det senare önskemålet måste ändtligen blifva lösen.

V.

Det administrativa godtycket.

Förr i världen sade man ärligt ifrån, att prostitutionen var »ett nödvändigt ondt» (således ett godt) för att skydda äktenskapet för »ungkarlarnes farliga horder».

På senare tid har cynismen, såsom nämts, icke vågat visa sig så ohöljd. Man är till och med på vissa reglementeringsvänliga håll nästan generad öfver reglementenas råa och föråldrade form. De skrefvos för flere årtionden sedan och framstå nu, 1904, äfven för den medico-legala uppfattningen, såsom ganska krassa.

Ett annat tidstecken är, att premierna till polisen för uppspårande af hemligt prostituerade afskaffats. Man tycker icke längre, att det är riktigt tilltalande att på det sättet sporra vederbörande till oafbruten hetsjagt på kvinnor.

Sympatierna för bordell-systemet ha äfven till stor del försvunnit. Ännu på 1870-talet förordades hos oss af läkare offentliga tillståndshus såsom verksammaste medlet att bekämpa den veneriska smittan. Nu stå bordellerna

lågt i kurs och förordas aldrig.

Man har till och med upphört att se på prostitutionen som ett enstaka, isoleradt fenomen i samhället, alla kvinnoyrken till lönernas reglering, ett intensivt nykterhetsarbete, förädlande nöjen åt ungdomen o. s. v. kunna komma att spela en viktig roll vid de veneriska sjukdomarnes bekämpande.

Frågan gäller icke, såsom man från reglementeringsvänligt håll ofta låter påskina, reglementering eller sanitär nihilism, utan sanitära åtgärder med eller utan reglementering.

Det senare önskemålet måste ändtligen blifva lösen.

V.

Det administrativa godtycket.

Förr i världen sade man ärligt ifrån, att prostitutionen var »ett nödvändigt ondt» (således ett godt) för att skydda äktenskapet för »ungkarlarnes farliga horder».

På senare tid har cynismen, såsom nämts, icke vågat visa sig så ohöljd. Man är till och med på vissa reglementeringsvänliga håll nästan generad öfver reglementenas råa och föråldrade form. De skrefvos för flere årtionden sedan och framstå nu, 1904, äfven för den medico-legala uppfattningen, såsom ganska krassa.

Ett annat tidstecken är, att premierna till polisen för uppspårande af hemligt prostituerade afskaffats. Man tycker icke längre, att det är riktigt tilltalande att på det sättet sporra vederbörande till oafbruten hetsjagt på kvinnor.

Sympatierna för bordell-systemet ha äfven till stor del försvunnit. Ännu på 1870-talet förordades hos oss af läkare offentliga tillståndshus såsom verksammaste medlet att bekämpa den veneriska smittan. Nu stå bordellerna lågt i kurs och förordas aldrig.

Man har till och med upphört att se på prostitutionen som ett enstaka, isoleradt fenomen i samhället,Man framhåller dess sammanhang med det hela, för att rättvist bedöma dess både skyldiga och oskyldiga offer.

Man nämner *mannen* såsom den verkligen skyldige, att det är hans efterfrågan, som skapar tillgången. »Ingen prostituerande man — ingen prostituerad kvinna.» Men om han bär skulden, skall icke hon bära straffet.

Man anstränger sig äfven att få en så exakt definition som möjligt på hvad som menas med en prostituerad. Många försöka sig på en utredning af detta begrepp med mer eller mindre framgång.

En doktor Martineau har sagt:

»Den prostituerade är en kvinna, som håller sig till disposition åt den, som betalar henne.»

Men han insåg själf, att denna definition kom att utsträcka sig till kategorier af kvinnor, som alls icke förtjänade detta föraktade namn.

Alla föreningar mellan män och kvinnor, lagliga eller olagliga, där icke kärleken är det *uteslutande* bandet skulle nämligen i så fall kunna draga med sig konsekvensen att kallas prostitution.

Alla de, som gifta sig för pängar eller sociala fördelar skulle då vara prostituerade.

Alla konstnärinnor, skådespelerskor, bodflickor, sömmerskor, arbeterskor, som ha för liten lön, och därför måste söka manligt stöd, skulle då vara prostituerade.

Alla de relativt fina och städade demimonde-damer, som dela männens inkomster mot det att de sällskapa med dem, skulle då vara prostituerade.

Ja, hvarje kvinna, som jämte könsumgänge haft ekonomisk fördel af en man, skulle strängt taget vara prostituerad.

Men hur många blef det då kvar?

En annan känd definition — af en fransk författare, Emile Richard — lyder så:»Blott den är prostituerad, som offentligt och utan kärlek öfverlämnar sig, mot kontant erkänsla, åt förste bäste man och icke har andra existensmedel än de tillfälliga förbindelser, som hon underhåller med ett större eller mindre antal manliga individer.»

Prostitution skulle i så fall förutsätta ett uteslutande af alla andra motiv än falhet och en frånvaro af väljande. Endast kvinnor i denna belägenhet äro då prostituerade. Härvid bör man nog stanna: *intet annat motiv än pänningbegär och intet väljande.*

Men hur skall polisen kunna afgöra, om en kvinna ger sig af endast pänningbegär och utan val? Det är ju en orimlighet att tro, att den ena människan kan afgöra det om den andra.

Det kan ju vara ett tillfälligt tycke, när det för utomstående ser ut som blott snikenhet. En kvinna kan ha känt tillfällig kärlek för alla de män, med hvilka hon umgåtts. Hon kan vara polygamiskt erotisk och således likartad med de män, som umgås med många kvinnor.

Hvarför skall då hon, kvinnan, hafva öfver sig social vanära, godtycklig polisiär skamkontroll, ja tvångsarbete för samma gärning, för hvilken mannen går fri?

»Han säljer icke sin kropp» svarar någon. Nej, men han köper andras kroppar, därför att pängarna råka vara på hans sida. Att köpa eller sälja könsumgänge kommer i sedligt och sanitärt hänseende på ett ut.

Jag tror icke, att man får någon rätt syn på könshandlingens gemensamhet, förr än man stryker ett streck öfver pänningens roll däri. Kvinnan är ännu alltför mycket proletär alla samhällsklasser igenom för att icke nödgas taga pänninghjälp af mannen jämte kärleken. Det är ju äfven just detta, kvinnorörelsen vill reformera.

Vi ha äfven en känd svensk definition, professor Welanders, uttryckt i hans ofvannämda broschyr om deveneriska sjukdomarnes bekämpande. Där står: »med prostituerad mena vi en person, som drifver otukt såsom yrke, d. v. s. som uteslutande eller till hufvudsakligaste del har sitt uppehälle på otukt.»

I juridisk mening betyder otukt könsdriftens tillfredsställande på ett otillåtet, illegitimt sätt (blodskam, hor, våldtäkt etc.). Naturligt, frivilligt könsumgänge mellan ogift man och ogift kvinna, båda öfver femton år, är, som redan nämdt, icke juridiskt otillåtet. Alltså kommer, egendomligt nog, ingen af de kvinnor, professor Welander vill åt, inom hans egen definition.

Emellertid menar förmodligen prof. Welander med otukt allt könsumgänge utom äktenskapet. Hans definition faller då, liksom doktor Martineau's, på sin vidsträckthet och blifver orimlig.

Om en kvinna underhålles af en man utan att vara gift med honom, är hon således prostituerad. Eller blir könsumgänget yrke först, när mannen är i pluralis? Hvad har »yrket» med antalet att göra?

Prof. Welander tillägger sedermera i samma broschyr, att en prostituerad kvinna dagligen tillhör flera män. Det är en högst underlig och godtycklig supposition. Men om hon byter man mera sällan? Är hon då icke prostituerad?

Frågan förblifver alltjämt: med huru många män skall hon lefva för att kunna inskrifvas?

Skall en polismans privatsedliga omdöme besvara denna för en kvinna så ödesdigra fråga?

Inför det senare tillägget i prof. Welanders definition: ».... till hufvudsakligaste del har sitt uppehälle på otukt....» står man rent häpen.

Hvad menas med hufvudsakligaste del? Är det två tredjedelar eller tre fjärdedelar eller hvad? Skall polisen räkna de kronor, kvinnan förtjänar på könsumgänge och de kronor, hon förtjänar på något ordentligt arbete, ochsedan bestämma, om den ena inkomsten tillräckligt öfverstiger den andra, för att hon skall slippa inskrifning?

Polisen skall således granska hennes kassabok. Men om hon inte har någon? Eller om den är förfalskad?

Det är rent otroligt, med hvilken nonchalans man anser sig kunna definiera, förordna och besluta — när det är stackars värnlösa kvinnors väl och ve det gäller! Nej, alla lagar som röra könsförhållandena böra utgå från öfvertygelsen, att absolut rättvisa måste gälla mellan könen. Antingen måste af två personer, som frivilligt deltagit i en gemensam handling, båda gripas och vanfräjdas eller båda förbli oantastade. Saken kan icke vara rätt för den ena och orätt för den andra.

Då reglementeringen är ett hinder för en rättvis uppfattning af de båda könens likställighet i moral, ha män och kvinnor på många håll i vårt land upprepade gånger tillkännagifvit sin önskan om den reglementerade prostitutionens afskaffande.

Ensamt under 1902 inlämnades af kvinnor icke mindre än sju petitioner i frågan till öfverståthållarembetet i Stockholm.

Det var från: 500 lärarinnor vid Stockholms folkskolor, föreningen för sömmerskor, kristliga föreningen för unga kvinnor, föreningen kvinliga missionsarbetare, föreningen Hvita Bandet, södra kristliga föreningen för unga kvinnor, samt en masspetition, undertecknad af 15,428 kvinnonamn. Dessa petitioner äro utan tvifvel ett uttryck för en öfver hela landet växande opinion.

En dylik opinion har ju långt flera skäl än de nämda. Hur handhafver t. ex. polisen sin oinskränkta makt att kontrollera och utspionera kvinnors erotiska förhållanden?Utmärkt grannlaga och finkänsligt säga somliga. Upprörande brutalt säga andra. Det beror naturligtvis på polismännens personliga takt och omdöme huru de uppträda. Men ett system, som lämnar den kvinliga allmänhetens öde i händerna på förtryckare eller gentlemän, alltsom det faller sig, garanterar icke ensamma kvinnor det skydd, som de behöfva.

Sanningen är nog den, att i en större stad med reglementerad prostitution ingen yngre eller medelålders kvinna kan vara alldeles trygg för att icke anhållas och tvångsbesiktigas, om hon icke har man eller bröder eller andra manliga relationer, som stå mellan henne och polisen. Glädjeflickan har emellertid icke mellan sig och polismakten någon skyddande make eller manlig vän. Den ende fattas och de många äro i nödens stund försvunne. En tillfällig kärleksnjutning anses icke förplikta till beskydd och försvar. Eljest skulle också hon, oftare än nu sker, kunna freda sig.

I Paris företogs under år 1903 femtiofem tusen arresteringar af kvinnor i sedlighetens och sundhetens intresse. Som ett stort antal af dessa arresteringar voro, äfven ur polissynpunkt, obefogade och oursäktliga, steg allmänhetens jäsande missnöje till kokpunkten. Det bekanta fallet Forissier blef den droppe, som kom missnöjet att sjuda öfver. Forissier var medredaktör för tidningen La Lanterne. Han promenerade en kväll i maj 1903 med sin fästmö och sin syster, då dessa båda unga damer plötsligt grepos och bortsläpades af sedlighetspoliser. Forissier ville naturligtvis befria dem, hvarför han också blef arresterad. Tack vare hans journalistiska makt och värdighet blef saken tillräckligt känd för att göra effekt. De talrika föregående missgreppen drogos fram och belystes på nytt. Man fick bland annat reda på, att sedlighetsagenterna hade provision på hvarje nyanhållen kvinna, hvilket i någon mån förklarar deras ibland omänskliga hårdhet såsom t. ex. mot en fru B. som anhölls på natten den10 april 1877, då hon skulle gå efter medikamenter åt sitt sjuka barn. Trots hennes förtviflade böner blef hon förd i häkte. Barnet dog under natten. Någon tid därefter dog hon själf vansinnig på en dåranstalt.

Är det underligt, att allmänheten utdömde ett system, som höll kvinnovärlden i en dylik osäkerhet. Polisprefekten Lépine fann med sin fördel förenadt att själf föreslå reglementeringens afskaffande i Paris, hvilket förslag enhälligt antogs af Paris stadsfullmäktige förra våren. Detta förslag, som dock kanske endast är en dold s. k. neo-reglementarism, väntar nu på kamrarnes stadfästande.

Liknande förgripelser mot den personliga friheten omtalas från många större och mindre städer, där reglementering existerar.

Tror någon att vårt kära fäderneslands karta är alldeles fri från svarta fläckar i det fallet? Fast det ännu icke hos oss inträffat, att sådana personer råkat ut för förnärmelse, hvilkas kränkning skulle gifvit ett varaktigt eko. Jag önskar visserligen intet ondt åt journalister och andra med officiella röstresurser försedda individer, men man

måste ju inse, att om en nedrighet skall hända, är det tur, när den träffar någon, på hvilken den icke är bortkastad, utan kommer många till godo.

Vår nuvarande organisation af prostitutionen är ganska varierande i olika städer. I Stockholm, Göteborg och Norrköping behandlas de kvinnor, som polisen finner för godt att för osedlighet anhålla, efter af öfverståthållareembetet och länsstyrelserna utfärdade reglementen. I Malmö har polismästaren utan minsta lagliga rätt tagit sig för att sätta ihop en stadga.

I våra flesta städer förefinnes ingen reglementering. Man motarbetar könssjukdomarne med de medel, som föröfrigt finnas och allmän rätt medgifver. Det har aldrig hörts, att några särskilda sanitära vådor uppstått på dessa platser, tvärtom.I ett fåtal städer, t. ex. Helsingborg, Karlskrona, Sundsvall, förekommer regelbunden preventiv besiktning utan stöd af vare sig halft lagliga eller helt olagliga reglementen. Det mest absoluta och omväxlande polisgodtycke således.

Att underordnade myndigheter följa de högre myndigheternas lockande exempel och obesvärade af samvetskval och medborgarkänsla vandra den byråkratiska självfrådighetens breda och bekväma väg, förvånar icke, men verkar allt annat än uppbyggligt.

Det blir därigenom så farligt att vara fattig, i synnerhet fattig kvinna.

Men rättskänslan sofver dock icke för beständigt i Sverge. Den har sina vakna stunder. Dit bör för visso räknas den dag, då riksdagen efter motion af herrar Wawrinsky och Hedin anhöll, det täcktes Kungl. Maj:t »låta utreda hvilka åtgärder från samhällets sida böra vidtagas för att på ett humanare och tillika verksammare sätt än nu sker motarbeta de smittosamma könssjukdomarnes spridning, samt till riksdagen inkomma med de framställningar, som af denna utredning kunna föranledas.»

Det nuvarande sättet att bekämpa könssjukdomarne är således af båda kamrarne stämpladt såsom overksamt och inhumant eller åtminstone i allt för ringa grad verksamt och humant.

Få personer, som tänkt sig in i systemet, torde motsäga denna riksdagens uppfattning. De många för hvilka reglementerad prostitution har framstått såsom en skymf mot kvinnokönet och en kränkning af svenska medborgarinnors rätt och frihet, ha därjämte känt lifliga förhoppningar vakna, att vår lagstiftande församling skall i den riktning reformera våra sanitära förordningar, att inga gensagor längre ur rättsliga så väl som frihets- och jämlikhetssynpunkter kunna framställas.Ur Andra Kammarens utskottsutlåtande i frågan vid 1903 års riksdag må följande utdrag tillåtas:

»Motståndarne till reglementeringen anföra att sådana föreskrifter (reglementen) dels omintetgöra och förhindra tillämpningen af strafflagens bestämmelser i 18 kapitlet emot otukt, skörlefnad, koppleri och hållande af sådant hus, där otukt bedrifves, samt lösdrifvarelagens stadganden emot ett lefnadssätt, som medför våda for allmän sedlighet, dels ock därjämte stå i strid med gällande allmän lag och därpå grundad rättsuppfattning.
— —
Tillkomsten af de reglementariska föreskrifterna på administratif väg i strid med 89 § regeringsformen och efter beslut af allenast underordnade polismyndigheter måste vara olaglig och rättsstridig, dels ock en mängd detaljbestämmelser i prostitutionsreglementena anses stridande mot gällande allmän lag samt svenska medborgares rätt till personlig frihet och okränkbarhet så länge de icke gjort sig förvunna till något brott. I sistnämda afseende har exempelvis erinrats om det rättsstridiga uti att ålägga en inregistrerad kvinna att till besiktningsbyrån utlämna sitt prästbetyg och andra henne rörande handlingar, att icke vistas utomhus efter kl. 10 eller 11 på aftonen, att icke passera vissa allmänna platser eller gator eller besöka vissa, af polismyndigheterna förbjudna, lokaler, att icke inflytta i ny bostad utan polisföreståndarens tillåtelse o. s. v., allt bestämmelser, som, jämte det de voro olagliga, uppenbarligen lämnade rum för godtycke från polismyndigheten och underordnade polistjänstemäns sida.»

— — Utskottet anser att — — — — — — — — — »den rättsliga grunden för såväl självfva tillkomsten af nu gällande polisreglementen, som åtskilliga däri intagna bestämmelser behöfva underkastas en förnyad pröfning.

Det torde nämligen med skäl kunna ifrågasättas huruvida en underordnad polismyndighet — låtvara med stöd af ett mångtydigt uttryck i en på administratif väg af Kungl. Maj:t meddelad instruktion — kan vara befogad att utan i lagstiftningsväg af statsmakterna gifvet bemyndigande utfärda bestämmelser af så djupt i den personliga friheten ingripande beskaffenhet som de ifrågavarande.»

Som bekant har regeringen tillsatt en komité den s. k. reglementeringskomitén, hvilkens medlemmar denna sommar gjort studieresor i skilda länder för att utröna bästa sättet för de veneriska sjukdomarnes bekämpande i och för en eventuel lagstiftning i nämnda fråga.

Det är att hoppas, att denna komité vid sitt arbete utgår från de rätta principerna: likställighet inför lagen könen och klasserna emellan, största möjliga helgd åt privatlifvet, hälsoåtgärder utan brännmärkande af individer och borttagande af allt administrativt godtycke.

VI.

Frihet, ordning och gatufrid.

Kvinnorna ha icke uppfunnit reglementeringen och intet tvifvel råder, att när de hunnit till social och politisk myndighet reglementeringen, om den då finns kvar, skall försvinna, och själfva prostitutionen minskas därigenom, att många af dess anledningar förekommas.

Ofantligt många män gilla och uppmuntra prostitutionen endast därför, att den skaffar billig kärlek. En hustru är en dyr tingest och barn ruinera en klen budget. Men tack vare prostitutionen finnas smekningar att få äfven för de minst köpstarka börsar. En fattig man, som blott går då och då till en mycket anspråkslös kärleksförsäljerska, kommer ifrån hela det sexuella vara med stöd af ett mångtydigt uttryck i en på administratif väg af Kungl. Maj:t meddelad instruktion — kan vara befogad att utan i lagstiftningsväg af statsmakterna gifvet bemyndigande utfärda bestämmelser af så djupt i den personliga friheten ingripande beskaffenhet som de ifrågavarande.»

Som bekant har regeringen tillsatt en komité den s. k. reglementeringskomitén, hvilkens medlemmar denna sommar gjort studieresor i skilda länder för att utröna bästa sättet för de veneriska sjukdomarnes bekämpande i och för en eventuel lagstiftning i nämnda fråga.

Det är att hoppas, att denna komité vid sitt arbete utgår från de rätta principerna: likställighet inför lagen könen och klasserna emellan, största möjliga helgd åt privatlifvet, hälsoåtgärder utan brännmärkande af individer och borttagande af allt administrativt godtycke.

VI.

Frihet, ordning och gatufrid.

Kvinnorna ha icke uppfunnit reglementeringen och intet tvifvel råder, att när de hunnit till social och politisk myndighet reglementeringen, om den då finns kvar, skall försvinna, och själfva prostitutionen minskas därigenom, att många af dess anledningar förekommas.

Ofantligt många män gilla och uppmuntra prostitutionen endast därför, att den skaffar billig kärlek. En hustru är en dyr tingest och barn ruinera en klen budget. Men tack vare prostitutionen finnas smekningar att få äfven för de minst köpstarka börsar. En fattig man, som blott går då och då till en mycket anspråkslös kärleksförsäljerska, kommer ifrån hela det sexuellafinansproblemet för en ringa pänning, jämfördt med de utgifter, han skulle haft inom det äkta ståndet.

Men feminismens ideal stämmer icke med idéen om billig kärlek.

Feminismen vill icke, att mer och mindre fattiga kvinnor genom sociala omständigheters tryck skola tvingas att ekonomiskt värdera och afyttra sin kroppsliga intimitet och därigenom förlora i aktning mot sig själfva och gentemot männen, hvilkas högaktning kvinnan väl behöfver för att kunna föra en människovärdig tillvaro.

Feminismen vill, att personligheterna genom inbördes sympati skola vinna och lyckliggöra hvarandra, men icke köpa och äga hvarandra hvarken för stora eller små summor eller på längre eller kortare tid.

Feminismen vill hvarken dyr eller billig kärlek, den vill fri kärlek.

Men för att människorna skola kunna älska i frihet fordras det först och främst, att kvinnorna hafva råd därtill.

Hela summan af de pänningmedel, som nu tillflyter kvinnokönet såsom lön för könsumgänge, måste i stället tillfalla det såsom lön för arbete.

En så genomgripande social-ekonomisk omhvälfning som kvinnofrigörelsen måste i den punkt, som afser kärleksfrigörelsen, möta det kanske häftigaste motståndet, ty här angripes äfven äktenskapet.

Detta är nämligen framsidan af den mammonsmedalj, hvars baksida återger prostitutionens åldriga drag. Båda gudinnorna äro ungefär lika gamla och hafva troget samarbetat och hand i hand som beskyddande féer på godt och ondt, eller rättare sagdt endast ondt, följt mänskligheten alltifrån civilisationens vagga. Skola de gå med ända till grafven? Eller skall mänskligheten en gång säga tack och farväl åt de redan nu ganska skröpliga häxorna?

Det är för att bekämpa prostitutionen somfeminismen bekämpar reglementeringen, liksom allt som står hindrande i vägen för kvinnans moraliska och sociala höjande.

Ett af de svepskäl, som reglementeringens försvarare användt, tvärt emot erfarenhetens bevis, är, att reglementeringen skulle befordrat yttre ordning och personlig säkerhet på gatorna. Detta är så långt ifrån fallet, att just motsattsen är sanning.

En så framstående fackman som riksadvokaten Getz i Norge yttrade härom:

»På denna punkt har jag endast velat bemöta det, som det vill synas, allmänna missförståndet, att sundhetskontroll är ett slags värn för sedligheten och ordningen, och visa, att prostitutionens sanitära och sedlighets-polisrättsliga sida så långt från oskiljaktigt hänga samman, att dem emellan snarare förefinnes en intressemotsättning. »

Ju större härskaror som inregistreras, dess olidligare blir tillståndet på offentliga platser. Kvinnorna i fråga bli agressivare ju större konkurrensen är dem emellan, det ligger i sakens natur. Och polisen måste låta dem hållas för att inte beröfva dem all förtjänstmöjlighet, då ju polisen själf genom inregistreringen beröfvat dem all möjlighet att återgå till ordentligt arbete.

En hvar inser det oriktiga uti, att ordningsmakten ställer sig i en partisk position och liksom tar i sitt hägn vissa prostituerade kvinnor mot det, att dessa rätta sig efter en del småförordningar. Gatan blir härigenom otrygg för öfriga kvinnor och männen få vanan att hafva till sitt förfogande en särskild kvinlig pariasklass, som får förolämpas på ett nästan obegränsadt sätt. Många män visa sig benägna att kvällar och nätter dit hänföra alla ensamma, ja alla utan herrsällskap gatan trafikerande kvinnor.

I stället för detta ovärdiga tillstånd borde denrättsprincipen strängt följas, att ingen person har rätt att förolämpa en annan.

Skärpt polisuppsikt på gator och offentliga platser med bestraffning för brott mot anständigheten, vare sig det begås af man eller kvinna, vore ett tjänligare medel att befordra allmän sundhet än att, såsom nu sker, låta männen fritt förfördela kvinnor och lämna inskrifna kvinnor ett sorts polisprivilegium på att med anstötliga fasoner bjuda ut sig offentligt.

Men energiskt protestera vi feminister mot alla försök att brännmärka kvinnor såsom de enda felande och de enda smittofarliga,

mot allt som kan hindra sjunkande kvinnors sedliga höjande,

mot hvarje åtgärd som tvingar ned kvinnor i elände, männen till förströelse,

mot alla lagar, förordningar eller bruk, som på minsta sätt öfverlämna kvinnor åt myndigheters godtycke, således

mot den reglementerade prostitutionen.